

Vragen en Korte Mededeelingen.

Mimicry bij vlinderpoppen.

Dezen zomer had ik in de school in eene wijdmondsstop-flesch een aantal rupsen van het kleine koolwitje (*Pieris rapae*). De flesch was toegedekt met een lichtgraauw papier, waartegen een paar rupsen zich gingen verpoppen, terwijl een paar andere zich tegen den wand der flesch vasthechtten.

Om den leerlingen het proces goed te laten zien, nam ik het papierdeksel van de flesch, nadat de rupsen haar welbekenden gordel hadden gesponnen. Het verloop van het proces had plaats op de bloemenplank voor het raam, dus in 't volle licht, terwijl de andere in de flesch met koolbladeren bleven.

Nadat de verpopping afgeloopen was, vertoonden de eerste rupsen dezelfde kleur als het papier, zoo goed als zonder stippen, terwijl die in de flesch de groene kleur der koolbraderen hadden aangenomen.

Vindt men dezelfde poppen b. v. tegen een boom of een asphaltnuur, dan is de kleur hier weer in overeenstemming met de omgeving. Dit verschijnsel is niet van dien aard, dat men het causaal verband zou kunnen loochenen, al kan men het nog niet voldoende verklaren.

Een mensch is nu echter eenmaal zóó, dat hij met onverklaarde zaken geen vrede heeft, en wanneer hij in het afdoend verklaren niet slaagt, dan stelt hij een hypothese op, waarmee hij voorloopig content is.

Zoo ging het ook mij, en mijn hypothese is de volgende:

Praemissen: a, op het oogenblik, dat de rupsenhuid afgelegd wordt, heeft de pop nog niet haar definitieve kleur; b, deze wordt verkregen onder invloed der omgeving.

Conclusie: de pigmentlaag werkt als een photographische plaat, en wel in den zin van kleurenphotographie, terwijl de opgenomen kleuren onmiddellijk worden gefixeerd.

Dit alles komt mij zeer aannemelijk voor; trouwens waarom zouden organische kleurstoffen geen analoge eigenschappen kunnen bezitten als b. v. zilvernitraat!

Hoe het zij, mij dunkt, voor iemand, die over de noodige kennis, tijd en gelegenheid bezit, ligt hier een aantrekkelijk arbeidsveld, hoewel ik direct toegeef, dat het onderzoek niet zoo gemakkelijk is, daar wij met organische verbindingen te doen hebben.

Een zoodanig onderzoek zou ons anders wel eens een aardige schrede verder kunnen brengen in zake de kleurenphotographie.

Dat de koolwitjes zooiets nog eens mochten beleven!

B. BOON.

Een zonderling poesenverblijf.

Opmerkelijk is het, dat er hier dezer dagen zooveel onbeheerde poesjes rondloopen, kleine beestjes, even oud genoeg om de moedersorg te kunnen missen. Een dame mijner kennis — dierenvriendin, van naam toevalligerwijs — nam er in de verlopen week twee op, aan welke zij een paar nachten verblijf gaf, om er vervolgens meesteressen voor op te zoeken. Hier blijft het echter niet bij: De villa der bedoelde dame ligt aan den boschkant. Toen zij op een der zeldzame zomeravonden buiten zat, komt er uit het bosch een oude kat de straat oversteken, gevolgd door vier jongen, ze gaat recht op een tuin af daarnaast, behoorende bij een leegstaande woning. Onder een afhangende jasmijnstruik, vlak naast een afdak, legt zich de kattenfamilie.

De buurdame van de andere zij, opmerkzaam gemaakt op de nieuw-aangekomenen, voorziet ze nu tweemaal daags van voedsel.

Het gekste, en toch eerlijk waar, komt nog achteraan:

In een tuin, eveneens gelegen tegenover het bosch, vernam men een klagelijk gemauw. Na eenig zoeken bevond men, dat het uit een heel dicht begroeide cyprus kwam. Met veel moeite klauterde een klein katje naar omlaag. Uiterst schuw dronk het even wat melk en verdween weer in de struik. Goed toeziende, ontwaarde men in de struik een vrij groot, verlaten vogelnest, waarin het poesje verdween en zich stil te slapen legde. Telkens wanneer het beestje hongerig wordt, komt het sedert beneden, om zich vervolgens weer te zetelen in het vogelnest.

Hoe is het daar gekomen? Wie kan weten hoever moedersorg zich bij de dieren uitstrekt!

Op zich zelf beschouwd is de verschijning der katjes in die buurt niet vreemd. Tal van gezinnen verlaten in het najaar deze woonplaats, willens of onwillens poesen achterlatende. Die of somtijds aan anderen worden weggeschonken — of meer gehecht aan huis dan aan meester, rondzwerfen om de oude woning, jachtmakende op vogels en veldmuizen, drinkende water in plaats van melk, en aldus worden teruggevoerd tot halfverwilderden staat. Afgedwaald tot in het bosch, krijgen ze daar jongen, die door nood gedwongen opnieuw bij de menschen terechtkomen.

Baarn, Juli 1902.

THEODORA.

Wilgenhoutvlinders.

Op 7 Juli j.l. was ik met mijn zoontje den weg opgegaan om een wilgenhoutvlinder te bemachtigen. Ik ving twee exemplaren en een mannelijk exemplaar van den Rietspinner. Thuisgekomen werden deze drie in een kistje met gazen deksel geborgen en achter op het plaatsje gezet.

Het is zoo ongeveer 10 uur 's avonds; ik zit in de kamer te werken en daar hoor ik opeens een gebrom buiten tegen den muur. Ik ga naar buiten en... daar vliegen niet minder dan zes wilgenhoutvlinders rondom het kistje, waarin de opgesloten ook aan het snorren zijn. Ik vang onder het vlindernet nog twee exemplaren en stop den anderen dag deze bij de overige.

Den avond van 8 Juli ga ik buiten op de wacht zitten. Geen gebrom in het kistje. Daar wordt het weer bij tien en... drie à vier exemplaren komen weer aanzetten op het kistje. Ook daar wordt het nu rumoerig. Den volgende avond zou ik de proef nemen door ze te brengen op den Lekdijk, maar regen en wind verhinderden mij daarin.

Ik meen u dit mede te moeten deelen als een staaltje van de verbazende fijne zintuigen dezer vlinders. Mogelijk kan u me zeggen of de reuk of iets anders hierbij in het spel is. (De dichtsbijzijnde wilgeboomen staan 3- à 400 M. van mijne woning.)

Een tweede, voor mij vreemd geval betreft de wilg, waarvan ik u eenige exemplaren toezend. Door welk insect zou dit veroorzaakt worden? In den winter staan de wilgen rondom Schoonhoven vol van deze zwart geworden trossen, waartusschen ook de „wilgenrozetjes” aangetroffen worden.

Een derde geval betreft den gouden regen. De boom heeft onder loten geschoten; die zijn het meest aangetast. De takken hoogerop hebben er minder van te lijden. De boom staat tusschen acacia en seringen; deze hebben niets van de ziekte te lijden.

Schoonhoven.

C. L. VINCK.

Verzamelen.

Met een gevoel van bijzondere instemming las ik het artikel des heeren Verhagen over „Verzamelen!” in afl. V en VI.

Door hem is in woorden gebracht een belangrijke kwestie, waarover ook ik langen tijd nadacht.

Als minnaar der heerlijke natuur in haren vollen omvang juichte ik toe de oprichting van de verschillende afdeelingen der Nederl. Natuurhistorische Vereeniging, doch in dien juichtoon mengde zich al heel gauw iets bitters, toen ik kon opmerken met hoeveel woede soms geheele scharen jeugdige plantenminnaars zich, afzonderlijk of gegroepeerd, werpen op al wat bloem en plant is en die bij voorkeur met wortel en al uittrekken, doorgaans om ze later weer verdord en verdroogd weg te werpen.

Het hinderde me, als ik vooral ook jonge dames zag, die onder den dekmantel van natuurvorschening met bossen bloemen de stad zag inkomen, in een toestand, vaak treurig om aan te zien. De bloemen namelijk.

En droogde men die planten nog, droeg men er zorg voor en bewezen ze diensten bij studie, dan nog zou ik trachten mijn medelijden te verkruppen, doch bijna steeds worden de kinderen Flora's een prooi der vuilnisbak, toch geenszins de plaats waar zij behooren.

Zeldzame gewassen verdwijnen op die wijs, en juist door